

2 Beskrivelse af området

Karstoft Å udspringer ca. 4 km vest for Give og løber i nordvestlig retning over en strækning på ca. 25 km, indtil den løber sammen med Skjern Å. Undervejs støder bl.a. Risbjerg Bæk, Harpes Bæk, og Brogård Bæk til Karstoft Å.

Undersøgelsesområdet for planlægningsprojektet strækker sig fra Risbjerg Dambrug til Jernbanestien over en strækning på ca. 3,4 km. Området omfatter også den nederste kilometer af henholdsvis Harpes Bæk og Risbjerg Bæk, i alt ca. 5,5 km vandløbsstrækning.

Undersøgelsesområdet er på omkring 176 ha.

Jernbanestien, "Den Skæve Bane" er en ca. 76 km natur-, gang-, cykel- og ridesti anlagt på den nedlagte banestrækning mellem Bramming og Funder vest for Silkeborg.

Karstoft Å er B₂ målsat (laksefiskevand), men kun de nederstliggende 2 km af Karstoft Å opfylder målsætningen. I den resterende del af vandløbet vurderes det, at det er sandsynligt, at regionplanmålet ikke kan nås, hvilket skyldes bl.a. dårlige fysiske forhold, for meget okker, dårlige passageforhold m.v.

Risbjerg Bæk er B₁ målsat (Gyde- og eller opvækstområde for laksefisk). På denne strækning er det vurderet, at det er sandsynligt, at regionplanens mål kan nås.

Det vurderes, at netop Karstoft Ås nederste del var afgørende for Skjern Å-laksens overlevelse, da den var mest trængt i Skjern Å-systemet. Af den nationale handlingsplan for laks fremgår det, at der i Skjern Å-systemet er kendskab til en del gydeområder indenfor habitatområdet, som kan blive værdifulde, hvis de restaureres herunder bl.a. Karstoft Å.

Der er ialt ca. 116 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelse (enge, moser m.v.) i området. Karstoft Å, Harpes Bæk, Risbjerg Bæk er ligeledes § 3-beskyttede vandløb.

Den nedre del af Harpes Bæk, før sammenløbet med Karstoft Å, er udpeget som habitatområde, H63, "Mose ved Karstoft Å" Området er udpeget for at beskytte naturtypen tørvelavning (Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv). Habitatområdet er ca. 26 ha, og områdets tilstand er truet, på grund af tilgroning, og udtørring som følge af grøftning/afvanding. Habitatområdet ligger indenfor projektets undersøgelsesområde. Det meget næringsfattige miljø er meget følsomt over for forurening, og der er ikke mange lokaliteter tilbage i Danmark, der er så velbevarede som denne. Mosen er af stor betydning for bevarelsen af habitattypen.

Karstoft Å løber som tidligere beskrevet ud i Skjern Å, som ligeledes er natura 2000 område.

De ånære arealer omkring Karstoft Å består af våde enge, moser og græsningsarealer. Enkelte steder er der dyrkede marker. Arealerne omkring Karstoft Å er således hovedsageligt meget ekstensivt udnyttede.

Som tidligere beskrevet ekstensiveres landbrugsdriften i takt med Strukturændringerne i landbruget og flere af arealerne er i dag uden afgræsning og under begyndende tilgroning.

Arealerne i undersøgelsesområdet er i dag fordelt på omkring 40 ejendomme.

Engparcellerne langs Karstoft Å er en blanding af både større og mindre lodder, hvor flere af dem med fordel kunne samles til større sammenhængende fenner med henblik på afgræsning.

Ådalen er i dag vanskeligt tilgængelig for offentligheden, og eventuel adgang til området foregår via mindre private markveje.